

HETI

Mérleg

VI. évfolyam 42. szám
1996. december 5.

INGYENES VÁROSI LAP • BÉKÉSCSABA

- Dr. Kovács Gyula emlékére
- Pokorni Zoltán Békéscsabán
- Jön a Mikulás!
- Nyugdíjasoldal
- Haudujudu, Baló György?
- Inter Typo-plakát '96
- A „mámoros” Csaba

HETI Jegyzet

Mikulás, csoki-Télapó

Elgurult az év, a szétágazó gallyacskák között jégcsapok, a kandalló lobog, a kiscsizmák kifényesítve állnak az ajtó előtt, a konfettivel teli balkonon. Méz csurog a teába, a babapiskóta fogy, valaki motozni, kaparászni kezd odakint, zacskózörgés, dió, mogoró, csoki-Télapó, aranyporral behintett virgács, kalács, nyalóka és narancs. Mennyi édesség a puttonyban s keserűség az alkonyban. Schubert hegedűje eldől a márványlepcsőn, a hegedűvonó haja szálaira bomlik az éjszakában, mint a fény, elkezd befonni a tárgyakat, a tintatartót, a tűzőgépeket, a seprőt (apó boszorkányok, hol vagytok?), a pezsgőspohár közelebb húzódik a porcelántálhoz, koccan. A szekrényben elpattan egy húr a tojászeletől, tél van, sötét és fahéj-illat. Egy könyv nyílik: álom. Az ünnep ajándéka. Szöveg-ház, olvasmány-öröm. Alvadt sósság, alvás-adósság! Egy kislfi botogatja a Mikulás-csomagot, a fehér ágyneműre borítja a szaloncukrokat, s hihetetlen, de a csokik között egy didergő katicabogárra talál. Ne félj, nem eszlek meg – mondja Tomi, és egy gyufásdobozba helyezi a mocorgó félgömböt. Itt meleg van, aludj jól, ártatlanság!

KÁNTOR ZSOLT

Egy felmérés eredményei

Velkey Gábor

Idén júliusban döntött a közgyűlés arról, hogy az MTA Regionális Kutatások Központja Alföldi Tudományos Intézet békéscsabai csoportját megbízza egy, a városra vonatkozó felmérés elkészítésével. A kutatás céljáról és eredményéről Velkey Gábor szociológussal, a közgyűlés szociális bizottságának tagjával beszélgettünk.

– Mire irányult a közelmúltban elvégzett felmérés?

– A kutatásnak két célja volt. Az egyik a Békéscsabán tervezett nyugdíjsgarzonház iránti konkrét igények felmérése, a másik pedig, hogy megismerjük a meg nem vásárolt önkormányzati tulajdonú lakásokban élők szociális helyzetét. Ez utóbbival kapcsolatban arra is kerestük a választ, hogy az érintett személyek, családok miért nem éltek a lakástörvény adta vételi jogukkal. A kutatás alkalmat teremtett arra is, hogy tájékozódjunk a felkeresett nyugdíjsháztartásokban élők szociális helyzetéről, jövedelmi viszonyáról és az önkormányzati szociális ellátásokban való részesedéséről.

– Mik a felmérés fontosabb megállapításai?

– A kutatás egyértelműen bizonyította, hogy Békéscsabán rendkívül nagy igény mutatkozik egy nyugdíjsgarzonház megépítésére. A lakáskonceptió elkészítésével megbízott ad hoc bizottság ennek megfelelően tesz majd javaslatot a beruházás elindításáról. A vizsgálat azt is megállapította, hogy az érdekeltek számára a történelmi egyházak mellett az önkormányzat jelent garanciát a kisemmizés, az ellehetetlenülés ellen – sokan félnek attól, hogy öregkorukra az utcára kerülhetnek.

A felmérésből kiderült, hogy a jogosultak

azért nem vették meg a lakásukat, mert nem volt elég pénzük rá, illetve tartozásaik vannak. A feltételezésekkel szemben az ebben a körben érintettek nem nyugdíjasok, hanem többgyermekes családok, ahol nagy arányban található munkanélküliek, elváltak, akik nagyon rossz körülmények között élnek. Feltételezhető, hogy a megismételt vételi ajánlatnál a megvásárolható lakásokkal kapcsolatban csak tíz százalékuk fog élni a lehetőséggel.

A nyugdíjasok körében végzett felmérés azt mutatja, hogy Békéscsabán alacsony jövedelemmel rendelkeznek az öreg emberek – a lakásfenntartási és gyógyszerköltségek megfizetése után kevés pénzük marad étkezésre, ruházkodásra. Fontos megállapítás, hogy vannak olyan városrészek (a peremkerületek), ahol sokkal rosszabb helyzetben élnek a nyugdíjasok.

A vizsgálatból az is kiviláglik, hogy a rászorultaknak csak egy szűk köre részesül a különböző szociális ellátásokban. Megítélésem szerint ennek oka egyrészt az információhiány, másrészt az, hogy sokan megaláznak tartják a segélyhez való folyamodást, illetve elriasztja őket a segélyek igénylésével együtt járó papírmunka.

– Miként hasznosítható a vizsgálat az önkormányzat munkájában?

– Rendkívül fontos lenne a közeljövőben a házi segítségnyújtást, a házi betegellátást, a szociális étkeztetést bővíteni. A jelenleginél jobban, intenzívebben, részletesebben, szélesebb körben kellene tájékoztatni az embereket a város szociális ellátási rendszeréről, hogy a ténylegesen rászorultak hozzájuthassanak az ellátásokhoz.

– Hogyan érintené a költségvetést a szociális ellátások rendszerének átalakulása?

– Ez nyilván többletforrást igényelne. Ismerve a város költségvetési helyzetét, az elmúlt évek tapasztalatai alapján bátran állíthatom, hogy a költségvetés elbírná a szociális kiadások indokolt növekedését. A szociális ellátásokat szerintem nem a költségvetéshez, hanem a szociális problémákhoz, a feladatokhoz kellene igazítani, s elő kellene teremteni az ehhez szükséges forrásokat.

(SZ. SZ.)

Ehelyezkedő pályakezdők

Ismét csökkent a regisztrált munkanélküliek száma Békés megyében. Az októberi 23 773 fő egy hónap alatt 477-tel csökkent 23 296-ra, a munkanélküliségi ráta pedig 13,72 százalék helyett 13,45 százalék lett novemberre. Ugyancsak csökkent a pályakezdő fiatalok száma is.

Dr. Nagy Ágnes, a Békés Megyei Munkaügyi Központ igazgatónője éppen a pályakezdőkről beszélt, megemlítve, hogy az ő segélyük júliusban megszűnt. A kormányzat és a Munkaügyi Minisztérium szerint a fiatalok egy részét passzívra tette a támogatás, s annak automatikus felvétele nem tette érdekeltté őket abban, hogy munkahelyet keressenek maguknak. Az új rendszer, a Pályakezdők Elhelyezkedési Programja országosan is sikeresnek nevezhető, de Békés megyében a 2613 munkanélküli fiatal felét, 1298 főt a munkaügyi központnak sikerült elhelyeznie. A pályakezdő fiatalok új támogatási formái közül az úgynevezett foglalkoztatási és a munka-tapasztalatszerzési támogatás révén találtak több mint hatszáz fiatalnak állást. A pályakezdők egy részét képzésre irányították. A központ munkája során felkereste valamennyi megyei iskolát, hogy a fiatalok tisztában legyenek azzal, milyen szolgáltatásokat vehetnek igénybe a munkaügyi központban.

Az igazgatónő beszélt a foglalkoztatási törvény módosításairól is, amelyet a Parlament már elfogadott. A közigazgatási reform keretében megszűnt az Országos Munkaügyi Központ, a munkaügyi ellenőrzést a munkavédelmi felügyelőségek végzik. A munkanélküli-járadékban részesülők számára fontos lehet, hogy megváltozott a támogatás összege. Eddig a munkanélküli az első három hónapban a legutóbbi átlagkeresete 75 százalékát kapta, a további kilenc hónapban pedig 60 százalékát. Most ez az összeg minden hónapban azonos lesz, mégpedig a legutóbbi átlagkereset 65 százaléka. A járadék alsó és felső határa úgy alakul, hogy a mindenkori öregségi nyugdíjminimum (ez az év végéig 9600 forint) kétszerese a legnagyobb folyósítható összeg, míg a legkevesebb az előbb említett nyugdíjminimum 90 százaléka.

SZILASI MIHÁLY

POKORNI ZOLTÁN BÉKÉSCSABÁN

Semmi jó nem várható

A jövő esztendőben még a 12 százalékot sem éri el az önkormányzatok állami támogatásának növekedése, azaz ismét jelentős reálértékű csökkenés várható. Ez egyben azt is jelenti, hogy hiába növeli az oktatási normatívákat a kormány, a közoktatás helyzete semmivel nem lesz jobb, mint eddig, mert ennek az ágazatnak a finanszírozását nem lehet különválasztani az önkormányzatokétól – fogalmazott **Pokorni Zoltán** országgyűlési képviselő, a Fidesz-MPP oktatási szakértője a november 27-én Békéscsabán tartott sajtótájékoztatóján.

Pokorni Zoltán kitért arra is, hogy nincs még egy olyan pálya, ahol a bérek reálértékben nagyobb mértékben csökkentek volna, mint a pedagógusoknál. A hetvenes évek közepének tanári fizetése ma vásárlóértékben az akkorinak 40 százalékát éri. A szakértő nem lát garanciákat arra a kormányzati ígéretre nézve, hogy a pedagógusfizetések megőrzik reálértéküket.

A Nemzeti Alaptanterv (NAT) 1998. szeptemberi bevezetésével kapcsolatosan a Fidesz alelnöke igen borúlátóan nyilatkozott. Mint elmondta, a törvény szerint a jövő esztendő márciusától tíz évre szóló oktatási koncepciót kellene készítenie az önkormányzatoknak, ám a szakmai irányítás nem készítette el az ehhez szükséges vizsgakövetelményi rendszert. A NAT bevezetése egyébként most kivételesen nem pénzkérdés, mert a költségvetés tízmilliárdot biztosít erre a célra. A szakmai résszel lesz probléma. Az Országos Közoktatási Intézet sosem látott centralizáltságú oktatásirányítási politikát folytat. Annyi feladatot magukra vállaltak, amennyit nem lesznek képesek elvégezni.

Pokorni Zoltán szerint a NAT bevezetése felesleges és ártalmas. Olyan totális iskolaszervezeti reformot feleltet ki, mely teljesen felborítja a mai intézményrendszert.

DANCS LÁSZLÓ

■ MINDENKI KARÁCSONYA.

A Családsegítő Szolgálat ebben az évben is megrendezi a Mindannyiunk karácsonya városi szintű ünnepségét. A szolgálat kiemelten fontos feladata, hogy adományokat gyűjtsenek a nehéz sorsú családok számára. Örömmel fogadnak minden pénz- vagy tárgybeli adományt (élelmet, ruhaneműt, háztartási eszközöket stb.). A felajánlásokkal, kérésük, kérésük a Családsegítő Szolgálat munkatársait (Szent István tér 9., telefon: 441-147), akik az adományokat kérésre el is szállítják. Az adományok értéke (akár pénz, akár tárgy) az adóalapból levonható, erről a szolgálat igazolást ad.

■ **A JAMINAI** Kerekasztal magisztrátusa december 9-én, hétfőn 17 órától tartja soron következő megbeszélését a Madách Utcai Általános Iskolában. Fő témák: Jamina sportja, a kerékpárút építése, a telefonhelyzet.

■ **AZ MDF** békéscsabai szervezete november 25-én tartotta tisztújító taggyűlését. A szervezet elnökének **Takács Pétert**, alelnöknek **Gajdos Katalint**, elnökségi tagnak **Kondacs Pált**, **Nagy Sándort** és **Selmeczi Lászlót** választották meg.

■ **LAKOSSÁGI FÓRUM.** **Takács Péter**, **Gajdos Katalin** és **dr. Kerekes Attila** MDF-es önkormányzati képviselők lakossági fórumot és meghallgatást tartanak december 10-én, kedden 17 órai kezdettel a Nagy Imre téri MDF-székházban. A fórum témája az ivóvíz- és szennyvíz-elvezetési szolgáltatás, valamint az autóbusz-közelkedési díjak várható emelésének mértéke, továbbá a belvárosi közlekedéssel kapcsolatos problémák.

■ **MIKULÁS-VÁRÓ.** A budapesti székhelyű Kossuth Szövetség – **Gavlik István** szövetségi elnök és **Schéner Mihály** Kossuth-díjas képzőművész aktív közreműködésével – Békés megyében Mikulás-napi pályázatot hirdetett meg 6–14 éves tanulók részére. A különböző pályamunkákat november 20-ig lehetett beküldeni. Tájékoztodásunk szerint a megye több mint 20 településéről 400 pályázat érkezett (vers, próza, rajz és textilkötések műfajában). A pályázat ünnepélyes eredményhirdetésére Békéscsabán, a Jókai színház Vigadó-jában kerül sor december 6-án, pénteken 15 órakor.

■ **KÖNYVBEMUTATÓ.** A Csongrád Megyei Levéltár és a Békés Megyei Múzeumok Igazgatósága december 6-án, pénteken 14 órakor a megyei könyvtár földszinti klubtermében mutatja be a Dél-alföldi Évszázadok soro-

BÉKÉSCSABA HÍREKBEN

A város,
ahol élünk

zat 9., A Körös–Tisza–Maros-köz települései a középkorban című kötetét. A könyvet ismerteti **dr. Blazovich László**, a kötet szerkesztője és egyik szerzője, valamint szerzőtársai. A kötetet a nagyközönség és a különböző szaktudományok (nyelvészet, helytörténet, településtörténet, jogtörténet stb.) képviselői egyaránt haszonnal forgathatják. Különösen ajánlják e könyvet a helytörténet iránt érdeklődő pedagógusoknak és a helyi szerveződésű egyesületeknek is. A könyv a helyszínen megvásárolható 1000 Ft/db egységáron.

■ **MIKULÁS-DÉLUTÁN.** A Lencsési baba-mama klub hagyományos Mikulás-délutánjára december 5-én, csütörtökön 16 órai kezdettel kerül sor a Lencsési Községi Házban.

MATRIKULA

SZÜLETÉS

Sajben György és Novák Ildikó fia György, Pauló András és Kocska Erika leánya Vivien, Balázs Zoltán és Mazán Gabriella leánya Henriett Gabriella, dr. Zimmermann Zoltán és dr. Judik Ildikó leánya Zita Virág, Borgye György és Pásztor Szilvia fia Bálint, Zsolnai Lajos és Gulyás Tímea leánya Vivien, Hankó Gábor és Majernyik Éva leánya Renáta, Jenei György és Duna Márta fia Bálint

Ingyenes városi lap, Békéscsaba

Főszerkesztő:

Sztojcssev Szvetoszláv

Szerkesztő: Mikóczy Erika

Tipográfia: Gécs Béla

Kiadja Békéscsaba Megyei Jogú

Város Polgármesteri Hivatala

Felelős kiadó: Pap János,

Békéscsaba polgármestere

Szerkesztőség: Békéscsaba,

Szent István tér 9. 5601, Pf. 112

Telefon/fax: (66) 445-676,

telefon: 452-252

Szedés: A&M Stúdió

Nyomás: Hungária-Info

Nyomdaipari Kft., Békéscsaba

Felelős vezető:

Bohus Ákos nyomdavezető

Megjelenik hetente,

27 000 példányban

Terjeszti a Magyar Posta

A malakológia jeles alakja

Dr. Kovács Gyula tanár és Európa-hírű malakológus halála a nyár legszívósorítóbb híre volt kollégái, barátai, tanítványai és ismerősei számára. 1996. július 22-én, 64 éves korában szívinfarktus vetett véget az állandóan a munka lázában égő életének.

Dr. Kovács Gyula 1932-ben született Békéscsabán tisztviselő-családban. Édesanyja, Lastofka Rozália, édesapja, Kovács Gyula a gazdasági válsággal bekövetkező elbocsátásukig az István malomban dolgozott. Miután munkanélküliek lettek, az anya a háztartás vezetését vette teljesen a kezébe, az apa pedig alkalmi könyvelést vállalt, hogy családját eltarthassa. Az apa, ambiciózus lévén, hamarosan egyetemi tanulmányokba kezdett a szegedi tudományegyetemen, és mire a kis Gyula nyolcéves lett, már ügyvédi oklevéllel rendelkezett. Az ifjú Kovács Gyula szülővárosában végzi el iskoláit. Középiskoláskorában aktívan bekapcsolódott az ifjúsági mozgalomba és kitűnt társai közül biológiai és kémiai ismereteivel. A szülők – származásuk miatt – nem gondolhattak arra, hogy frissen érettségizett fiukat – kívánságának megfelelően – az orvosi pályára indítsák. Így Kovács Gyula a szegedi tudományegyetem természettudományi karán ösztöndíjasként végez mint biológia-kémia szakos tanár 1955-ben.

Az egyetem elvégzése után a minisztérium kihelyezte Csurgóra a Csokonai Vitéz Mihály Gimnáziumba, ahol három évet tölt el biológia- és kémiatanítással, valamint a környék malakológiai kutatásával.

1958-ban hazakerült Békéscsabára nevelőtanárnak az Út-, Híd-, Vízműépítő Technikum (ma Vársárhelyi Pál Műszaki Szakközépiskola) kollégiumába. A kollégiumi munka mellett a TIT félfiggetlenített szakmai titkári teendőit is el látja.

1960-ban ledoktorál Somogy-Csurgó és környéke Molluscafaunája című disszertációjával.

A szakmája utáni vágya és a szíve azonban visszahúzza a Dunántúrra. Ekkor foglalkozik a nagykanizsai letelepedés gondolatával is. Ennek ellenére csak az 1961–62-es tanévet tölti el Nagykanizsán az egykori Landler Jenő Általános Gimnáziumban, mert édesapjának 1962-ben bekövetkeztét halála és a Szlovák Tanítási Nyelvű Gimnáziumban megüresedett tanári állás hazatérésre készíti.

Dr. Kovács Gyula
a '60-as évek elején

Kiemelkedő nevelő-oktató munkájára már korán felfigyeltek felettesei. Osztályfőnöki munkája mintaszerű volt, tanítványai rajongással szerették, s egyszerűen Drókinék becézték egymás közt.

1967-től félfiggetlenített biológiai-, majd 1974-től nyugdíjazásáig nagy diplomáciai érzékkel rendelkező kémia-szakfelügyelője, illetve szaktanácsadója volt a megyének.

1968 januárjában a Sebes György Közgazdasági és Kereskedelmi Szakközépiskolába (Széchenyi István Közgazdasági és Külkereskedelmi Szakközépiskola) került saját kérésére. Ebben az iskolában 24 évet töltött el az 1992-ben bekövetkező nyugdíjazásáig.

1969-ben megnősül, feleségül veszi Ribai Margit gyógyszerészt. 1970-ben megszülető Attila fia lett az, akiben Kovács Gyula tovább él mint pedagógus.

Kerékpárutat Jaminának is!

Mint ismeretes, kerékpárutat építettek Békéscsabán, a Luther utcában. Ezt a városi kerékpározó polgárok jó érzéssel vehették tudomásul.

Ugyanakkor több jaminai polgárral beszélgettem, és egyöntetű a vélemény: bizony Jaminában is elkélne egy kerékpárút az Orosházi út két oldalára, mert itt nagy a forgalom a nap minden szakában. Köztudott, hogy több baleset történt figyelmetlenség, az elsőségek meg nem adása miatt. Nem tudom, hogy a jaminai képviselő urak foglalkoztak-e ezzel az igen fontos kérdéssel. Jó lenne, ha több figyelmet szentelnének erre, és jó lenne, ha mielőbb kerékpárút is készülné. Tudatában vagyunk annak, hogy bőven van tennivalójuk, de kérjük, sorolják ezt a kérdést az első közé.

Várjuk tehát a kerékpárút mielőbbi építését Jaminában is, a képviselőknek pedig további munkájukhoz sok sikert kívánunk. Mi bizakodunk, és türelmesek leszünk.

Tisztelettel: UHRIN JÁNOS

GONDOLKODÓ

Aréna

Ébredés az oroszlankekreben: nyílik a mindent látó szem, és a vadnak nyoma vész.

Fényörvény, befogadás, a hajnal diadala. Megálmodott mámor, megszelídített lidérc.

A ketrec megsemmisül, és Harlekin alakja tűnik fel a semmiből.

A közönség az arénába tódul.

Harlekin körülnéz: a színtelen álmok alakot öltönek. Szeme befogad és eltüntet mindent, ami vad és idegen. Szorongás és félelem, gyűlölt titok és klausztrofóbiás szégyenfolt – szertefoszlik mind.

A halál arcáról leesik a maszk.

Senki nem néz oda, csak Harlekin.

SZTOJCSEV SZVETOSZLÁV

Természetesen doktorálását követően sem szakít tudományos tevékenységével. Haláláig közel 50 publikációt jelentet meg a malakológia tárgyköréből, és közel 15 000 tétele – az országban egyedülálló – puhatestű-gyűjteményt alakít ki.

1972-ben a tudományra nézve új fajt neveznek el róla Hygromia kovacsi néven. Az előbb említett fajt még a '60-as évek elején találta meg a megye keleti erdősegeiben.

1972 óta részt vett a magyar malakológusok munkáit külfölddel is megismertető Soosiana szerkesztőbizottságának munkájában. 41 évre visszatekintő tudományos tevékenysége során ismertté tette Békéscsaba nevét a zoológusok között szülőhazánkban és azon kívül is.

1979 és 1981 között a Munkácsy Mihály Múzeumban rész-

foglalkozású muzeológusként is dolgozott.

Tanárának, dr. Horváth Andornak az útját járva nőtte ki magát a klasszikus malakofaunisztika talán utolsó karizmatikus alakjává. Kézírása bámulatosan kalligrafikus volt, s rendkívüli egyénisége pedig mindig derűt varázsolt és jó hangulatot teremtett környezetében. Meglévő betegségeiről mélyen hallgatott, hogy megkímélje családját és környezetét. Furcsa módon szinte mindenre telt idejéből. Mindig etikus és gerinces volt. A szélsőséges politikai áramlatok között is hű maradt elveihez.

Talán ez utóbbi emberi tulajdonságai azok, amelyeket magunkévá kell tenni ahhoz, hogy napjaink értékhiányának közepette is nyugodt szívvel hajózzunk be abba a révbe, amelybe már dr. Kovács Gyula 1996. július 22-én megérkezett. (A MAN)

Tisztelt Szerkesztőség!

A hozzám eljuttatott, UHRIN János úr által jegyzett felhívással kapcsolatban a jaminai egyéni képviselők nevében a következő tájékoztatást tudom adni:

1996 februárjában a **Jamina Kerekasztal** – ezáltal a három egyéni képviselő is – foglalkozott a kerékpárút szükségességével. A közgyűlés 1996 tavaszán tárgyalta a Luther utcai kerékpárútról. A tárgyalás során felvetésre került az Orosházi út illetén bővítése is, hiszen mindenki előtt ismert ez a problémakör. Első ütemben mindenképpen a Barneval előtt véget érő kerékpárút folytatását látjuk szükségesnek, hiszen e terület a leginkább balesetveszélyes. Megoldásként azzal a kéréssel fordultunk a polgármester úr, illetve az illetékes iroda felé, hogy a következő években kiírásra kerülő központi pályázatokra kerüljön kidolgozásra a megvalósítás lehetősége és ütemezése. Sikeres pályázat esetén az önkormányzatnak nagyobb esélye lehet a megépítésre, bár a jelen gazdasági kilátások még pozitív elbírálás mellett sem nyújtanak teljes körű garanciát a kivitelezésre. Úgy gondoljuk, hogy a kérdéssel a továbbiakban is foglalkoznunk kell, bízva abban, hogy a jövőben – ha apró lépésekkel is, de – közelebb kerülünk célunk megvalósulásához. Tudjuk ugyanakkor, hogy Békéscsabán, így Jaminában is kevés a meglévő kerékpárút-hálózat, sok helyen szükséges a fejlesztés. Amennyiben további kérdések is felmerülnének akár e tekintetben, akár tevékenységünk más vonatkozásában, úgy személyesen, a **Heti Mérés** hasábjain vagy a **Jamina Kerekasztal** ülésein készséggel állunk rendelkezésére.

HABOVSKYI GYÖRGY
önkormányzati képviselő

Amikor kigyúlt a fény

Trefil Károllyal, a Démász Üzletigazgatóság nyugdíjas igazgatójával beszélgetünk életpályájáról, mely arra a korra esett, amit az áramszolgáltatás hőskorának szoktak nevezni. Édesapja a dobozi malom és villanytelep gépésze volt, így a körülötte tevékenykedő gyermek szinte belenőtt a villamos szakmába. Húszévesen apja mellett ellátta a fűtői, majd az adminisztrációs feladatokat. A villanytelep államosítása után került az akkor alakuló Áramszolgáltató Vállalat Békéscsabai Üzemigazgatóságához. Több évtizedes munkássága alatt a vállalat profiljába tartozó, szinte valamennyi munkaterületét megismerte. A kiteljesedő életút legemlékezetesebb szakasza a faluvillamosítás évei voltak. Saját készítésű, kezdetleges eszközökkel, kétkezi munkával ásták az oszlophelyeket, kubikus csoportok talicskázták a földet, kézzel állították az oszlopokat, szerelték, terítették a vezetéket. A falvak adták több esetben a segédmunkát. Később ezek közül az emberek közül kerültek ki a legjobb villanyszerezők, vezető szerelők (Kiss Imre, Laczó János, Balázs János és még sokan mások). Emberpróbáló, nehéz munka volt, de amikor kigyúlt a fény a faluban, a sötét égbolt alatt a sok apró fény látványa feledtette a marasztaló sarat, az égető nap hevét, a kintülőkaró cipelését, a kilométereket, melyet gyalog tettek meg a távvezetékek kitzúzése során. Későbbi munkája során a hálózati rekonstrukció tervezésén, az elosztórendszerek korszerűsítésén, majd az iparosodás miatti energiaigény kielégítésének megoldásán munkálkodott.

Trefil Károly

1964-ben igazgatói feladattal bízták meg. Igazgatói munkássága során a kirendeltségek épületeit korszerűsítették, üzemrányító központot hoztak létre a műszaki feladatok jobb ellátására, villamosították a Körös-vidéki Vízügyigazgatóság szivattyútelepeit, valamint Békéscsaba déli és északi ipartelepeit. Ez időben épültek ki a város nagy lakótelepei, melyek villamosítása is szép feladat volt. Igazgatói feladatai mellett volt, illetve van ma is számára egy nagyon fontos tevékenység, melyet fáradhatatlanul, kitartóan és örömmel művel, és ez a tanítás. A tanítás „kényszere” a gyermekkorba nyúlik vissza, amikor segített társainak megérteni a matematikát. Azóta ez a tevékenysége szinte folyamatos. A hatvanas évektől részt vett a szakmunkás és technikusképzésben, továbbképzéseket tartott, tanfolyamokon vett részt mint előadó.

Több lelkes társa segítségével létrehozták a Magyar Elektrotechnikai Egyesület (MEE) helyi szervezetét, melynek ma is aktív résztvevője, vezetőségi tagja. Az 1962-ben önállóvá vált helyi szervezet összefogta térségünk nagy vállalatainak villamos szakembereit, felvállalva szakmai továbbképzésüket. Az egyesület programjai szakmailag gazdagították tagjait, tanfolyamokat szerveztek, megbeszélést a műszaki újdonságokat, szakmai kirándulásokon ismerkedtek az új eljárásokkal, melyeket napi munkájuk során hasznosíthattak. Régi munkatársakra gondolva tisztelettel emlékszik Pataky László mérnökre és Hild György főmérnökre, aki a példakép volt. Nyugdíjasévei alatt teljesedett ki a tanítás elkötelezettsége. Részt vesz továbbra is a szakmunkás- és technikusképzésben, tanfolyamokon, szakmai továbbképzéseken tart előadásokat. Sokszínű életéből a sport sem marad ki. Hosszú évtizedek óta aktív résztvevője az iparági találkozó termésetjáró csoportjának. Szereti a hegyvidéket. Kapcsolata régi munkatársaival emberi, nyugdíjas társával – a régi munkatársakkal – gyakran találkoznak, és mostanában aggódva figyelik a vállalat körüli eseményeket, óvón tartják szemüket a két kezükkel felépített hálózaton, melyet saját tulajdonuknak éreznek, hiszen minden oszlophoz, minden transzformátorállomáshoz valamilyen személyes élménnyel kötődnek.

Az ismeretlenségben

A történelem folyamán tudunk számtalan olyan névtelenségbe húzódó emberről, akiket nem a név, hanem a tetteik tettek feledhetetlenné, naggyá. Legközismertebb közöttük Anonymus, a névtelen! Napjainkban is sok ilyen ember él közöttünk. Tetszik a dolgukat és nem szívesen beszélnek róla, pedig munkájuk követendő, példaértékű. Jó volna pedig tudni, hogy 70–75 év előtt mi készítette őket arra, hogy egy akkoriban épp csak létrejött ipar – a villamosítás – „katonái” legyenek. Már akkor lehetett látni, hogy ez nehéz szakma lesz úgy szellemileg, mint fizikailag. Hiába volt eső, fagy, hó, éjjel-nappal egyformán dolgozni kellett. A hálózatiépítés befejezése után sem szűnt meg a munka. A folyamatos üzemeltetés során az időjárás, a természetes elhasználódás miatti üzemzavarok elhárítása néha szinte megoldhatatlan feladatok elé állította az embereket. Az áramkimaradást észlelő fo-

gyasztók nem sejtették, hogy amíg ők sötétben, gyertyafénynél bosszankodtak az üzemzavaron, addig a szerelők gyalog, ragadó sárban, hóban, fagyban járták a távvezetéseket kilométerenként át, és minden szigeteltől átvizsgálták. Kezdetleges eszközökkel faoszlopra mászni az időjárás szeszélyeivel dacolva nem volt könnyű! Sokat tudnának beszélni a régi öregek egy-egy nem mindennapi üzemzavarról, amikor a vezetékre fagyott víz több centisre hízlalta a vezetékeket, és a súly többszörösét nem bírta ki a huzal. Az orkánserű szél, a hó, de a nyári zivatar is sok keserves emléket idézhet, melyet mára már az idő megszépített. Mostanra csak a férfias helytállás, a virtus, az elemeken való győzelem a fontos. Sokat tudnának beszélni a munkájuk során tapasztalt emberi furcsaságokról, derűs és szomorú, vicces és bizarr eseményekről, melyek a fogyasztókkal való kapcsolat során esett meg. Beszélniük kellene mindarról, ami egy hosszú élet során történt, hogy a mai fiatalok közvetlenebbül kapjanak az élményből, ne csupán a történelemkönyvek lapjából ismerjék meg a múltat...

Őszinte tisztelettel

Békéscsaba Nagyközség Villamos Műve 1904-ben kezdte meg az áramszolgáltatást. 1948-ban vették állami tulajdonba a villamos műveket, és 1954-ben alakultak meg az országban az áramszolgáltató vállalatok, melyek közül a dél-magyarországi területen alakult meg a Dél-magyarországi Áramszolgáltató Vállalat szegedi központtal – idézi Kelemen Sándor igazgató a 100 éves a délföldi áramszolgáltatás centenáriuma kiadott könyvet. A Démász jelenleg öt üzletigazgatósággal dolgozik, ezek közül az egyik a békéscsabai, melynek hat kirendeltsége van. E területen 110 ezer fogyasztót látnak el villamos energiával. A zavartalan szolgáltatást – üzemeltetést és kereskedelmi tevékenységet – 313-an biztosítják. Az emberek között jó munkakapcsolatot alakított ki az egymásra utaltság. Ez a kapcsolat nyugdíjazásuk után sem változik. A vállalat tartja a kapcsolatot régi dolgozóival. Évente egy alkalommal nyugdíjas-találkozót szerveznek, melyen 100–120 nyugdíjas vesz részt. A találkozók szervezésén túl a Rászorultakért Alapítvány segítségével évenként 100 nehéz helyzetbe került nyugdíjason próbálnak segíteni. Ezen túlmenően mintegy tízen kedvezményes üdülésben vesznek részt, amely lehetőséget ad a munkájuk során kialakult izületi panaszok kezelésére – fejezi be a vállalat és a nyugdíjasai kapcsolatáról szóló rövid tájékoztatóját Kelemen Sándor.

Baló György sztorijai

Az ifjúsági ház Haudujudu klubjának vendége ezúttal Baló György tévés személyiség volt.

Baló láthatóan szívesen emlékezett vissza a hetvenes évek elejének Tv-Híradójára, ahol kezdőként dolgozott. Egy idő után azonban úgy érezte: váltania kell. Szeretett volna hosszabb anyagokat is készíteni, és sportot közvetíteni. Ez utóbbi vágya gyakorlatilag nem teljesült, ezt tudomására is hozták, bár az 1980-as moszkvai olimpiai közvetítéseket a pesti stúdióban ő vezette. Ennek oka az volt, hogy a színhely közelsége miatt szinte mindenki kimehetett Moszkvába, itthon pedig nem maradt senki. Az olimpia után gyorsan közölték is vele, hogy még egy ilyen felkérésben ne is reménykedjen.

A vendég azt tudakolta, hogy az Előre FC katasztrofális csepeli 9-1-es vereségét követően milyen sajtóvisszhangok jelentek meg, illetve, hogy ezek hatására milyen változások történtek a klubnál.

A rendszerváltozás előtt az akkori ellenzéki pártok és csoportosulások szinte minden médiában helyet kaptak, kivéve a televíziót. Baló érdeme, hogy idővel ez is változott. A hat évvel ezelőtti választások több érdekes sztorit is szolgáltatottak. Miközben érkeztek az eredmények a stúdióba, a meghívott vendégek közül az egyik filozófus úgy vélekedett, hogy a Dunántúlon inkább az SZDSZ, a fejletlenebb alföldi és észak-magyarországi régiókban főként az MDF szerepelt jobban. Akkor ezt a kissé túlzó és sértő véleményt nem kommentálta senki az adásban, illetve nem vitatta, a győztes kormánypárt viszont igencsak nehezményezte a dolgot. Baló most úgy gondolja, hogy ez – mármint az állítás vita nélkül hagyása – akkor hiba volt.

Szóba került a taxisbloká is a beszélgetésen. A vendég egyértelműen cáfolta azt, hogy a blokádot egy parlamenti párt vezetője (szándékosan nem ejtette ki a nevét) rádiótelefonon irányította volna.

SZILASI MIHÁLY

Baló György

Szocdem-tiltakozás

Az 1994-ben alakult Kéthly Anna Szociáldemokrata Párt megtartotta küldöttközgyűlését, amelyen az országos választmány és több bizottság vezetőit választották meg, valamint elfogadtak egy politikai nyilatkozatot. A Békés megyei küldöttek közül a közgyűlés az országos ellenőrző bizottság elnökévé választotta meg Skumát István békéscsabai vállalkozót, a megyei szervezet ügyvezető elnökét.

A megyei választmány által összeállított előterjesztést – amely egy új választási törvény parlamenti elfogadását sürgeti, s amelyet lapunk is közölt – az országos választmány elfogadta. Ugyancsak egyhangú szavazással fogadták el a küldöttek azt a szintén megyei állásfoglalást, amely tiltakozik a Magyar Szocialista Párt Szocintern-tagsága ellen. Az állásfoglalás megdöbbenését fejezi ki azzal kapcsolatban, hogy az MSZP nemzetközi elismertséggel igyekszik a magyar választók előtt legitimítást szerezni mint szociáldemokrata párt, illetve, hogy az exkommunista Horn Gyula a Szocintern egyik alelnöke lett. Megjegyzi továbbá, hogy a hazai szocdemek a kommunista múltú MSZP-t sohasem fogják szociáldemokrata pártként elfogadni.

Az állásfoglalást – skandináv közvetítéssel – megküldték a Szocialista Internacionálénak is. A múlt héten megérkezett a válasz is: a Szocintern ellenőrző bizottsága további adatokat kér, s azok bizonyíthatósága után elképzelhető, hogy újragondolja az MSZP-re vonatkozó döntéseit.

(SZ. M.)

Gilette-Mikulás segélyfutás

A gyulai polgármesteri hivatal, Békés Megye Testnevelési és Sporthivatala és a Gilette International Hungary 1996. december 6-7-én a Mikulás-nap alkalmából a megye területén Gilette-Mikulás segélyfutást szervez. A rendezvény célja, hogy felhívja a figyelmet a nehéz helyzetben lévő szociális intézményekre és az önhibájukon kívül gondoskodásra szoruló emberekre (árva gyerekek, idősek, elmebetegek stb.).

A szervezők arra kéri a lakosságot, hogy felajánlásaival (élelmiszerek, új vagy alig használt játékok, ruhaneműk) segítse a rászoruló embertársainak éle-

tét. A felajánlásokat az útvonalon szereplő helyi önkormányzatokhoz lehet eljuttatni, ahol bővebb információval is szolgálnak a rendezvényről.

Az érintett települések: Gyula-Elek-Kétegyháza-Medgyes-egyháza-Magyarbárhelyes-Csanádapáca-Békéscsaba-Békés-Tarhos-Vésztő-Okány-Sarkad.

Békéscsabán december 7-én, szombaton 8 órakor indulnak a résztvevők a következő útvonalon: Degré u.-Árpád sor-Széchenyi u.-Szabadság tér-Baross u.-Békési út. Érintett szociális intézmény az egészségügyi gyermekotthon.

A rendezvény időpontjában véradást is szerveznek december 6-án, pénteken 8-12 óra között a békéscsabai Vérellátó Alközpontban (Gyulai út 20.).

A RÉTHY PÁL KÓRHÁZ-RENDELŐINTÉZET
(Békéscsaba Gyulai út 18., telefon: 441-411, fax: 441-616)

PÁLYÁZATOT HIRDET

a B épület tetőterében
szerkezetkész állapotban elkészített
15 db orvos-nővérszállás befejező munkálataira.

A teljesítés határideje: 1997. április 30.

A dokumentáció átvehető **1996. december 9-10-én, 9-12 óráig.**

A dokumentációs csomag ára 10 000 Ft + áfa (a dokumentáció árát nem térítjük vissza).

Az ajánlatátadás feltétele a dokumentáció megvásárlása.

Ajánlattételi határidő: 1997. január 7., 14 óra.

Az ajánlat benyújtásának címe:

A Réthy Pál Kórház-Rendelőintézet
gazdasági igazgató
Békéscsaba, Gyulai út 18.

Zárt borítékban B épület terőtere megjelöléssel.

Az ajánlatok felbontásának időpontja: 1997. január 7., 14 óra.

Eredményhirdetés: 1997. január 14-én, 14 órakor, az ajánlat benyújtásának helyén, melyre az ajánlattevőket az ajánlatkérő ezúton hívja meg.

MÁV-TÁJÉKOZTATÓ. November 25-én a MÁV arról tájékoztatta a médiát, hogy pályaaépítési munkálatok miatt előreláthatólag december 10-ig Murony-Békéscsaba állomások között a vonatforgalom ideiglenes pályán kerül lebonyolításra. A MÁV újabb tájékoztatása szerint, a munkálatokat végző szervezet helyszíni vizsgálata alapján – tekintettel az időjárási előrejelzésekre és a beállott nagy esőzésre és hóesésre – a pályaaépítési munkálatokat el kellett halasztani. A munkálatok megkezdéséről időben adnak tájékoztatást.

ÉRTESÍTÉS. A fegyveres erők és testületek nyugdíjasklubja értesíti tagságát, hogy éves közgyűlését december 21-én, szombaton 9 órakor tartja a helyőrségi klubban. Az ezt követő ebédre jelentkezés és befizetés december 16-án, hétfőn 9-12 óráig lehetséges a klub 17-es számú helyiségében.

F E L H Í V Á S

**CIGÁNY
BÁL**

Az 1996. december 26-án rendezendő cigány bál keretében ROMA SZÉPE választás lesz. Várjuk azon csabai 15-20 év közötti cigány származású lányok jelentkezését, akik részt szeretnének venni a Roma szépe választáson!

Jelentkezni lehet: Békéscsaba Megyei Jogú Város Cigány Kisebbségi Önkormányzata
Békéscsaba, Szabadság tér 11-17. III/1., telefon: 447-247

Nevezési határidő: 1996. december 16.

**ROMA
SZÉPE
VÁLASZTÁS**

Bonag KFT. Tel./fax: 66/44-66-77 **Építőipari nehézgépkölcsönzés:**
 • földmunkagépek • autódaru • betonszivattyú
 • betonipari gépek • emelőgépek **BÉRBEADÁSA.**
MAGAS- ÉS MÉLYÉPÍTÉS, ÉPÜLETEK TELJES KÖRÜ GENERAL KIVITELEZÉSE.
 Békéscsaba, Tompa u. 2/1.
 Tel.: 06-60/488-990; 06-60/484-730

Thermál TAXI

Legyen Ön is
a törzsutasunk
– így olcsóbban utazhat!

GYORS – PONTOS – MEGBÍZHATÓ.

Személy-, teherfuvarozás, autómentés. **444-777 • 45-45-45**

AZ ADÓZÓK FIGYELMÉBE!

BÉKÉSCSABA MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA
 pénzügyi és gazdasági irodájának adócsoportja
 (Békéscsaba, Dózsa Gy. út 2., telefon: 322-255)

felhívja a vállalkozók figyelmét a helyi iparüzési adó és a vállalkozók kommunális adója december 20-i feltöltési kötelezettségére.

Az adóelőleget a kettős könyvvezetésre kötelezettek esetében a várható éves fizetendő adó összegére kell kiegészíteni.

A Jókai színház decemberi programja

5. csütörtök	Doktor úr	Nyilvános főpróba	19 óra
6. péntek	Doktor úr	Jókai bérlet	19 óra
7. szombat	Doktor úr	Somlay bérlet	19 óra
10. kedd	Az a szép fényes nap	Nyilvános tv-felvétele	19 óra
11. szerda	Az a szép fényes nap	Nyilvános tv-felvétele	19 óra
12. csütörtök	Doktor úr	Madách bérlet	19 óra
13. péntek	Doktor úr	Bérletszünet	19 óra
14. szombat	Doktor úr	Csaba páholy-előadás	19 óra
17. kedd	Doktor úr	Csokonai bérlet	15 óra
	A gyilkos köztünk van	Bértelen kívüli előadás a Vigadóban	19 óra
18. szerda	Doktor úr	Arany J. bérlet	15 óra
	A gyilkos köztünk van	Bértelen kívüli előadás a Vigadóban	19 óra
19. csütörtök	Doktor úr	Vörösmarty bérlet	19 óra
20. péntek	Doktor úr	Básti bérlet	19 óra
21. szombat	Doktor úr	Csontos bérlet	19 óra

Jegyek válthatók a színház szervezőirodájában (tel.: 441-527)
 hétköznap 9–19 óráig, szombat–vasárnap az előadás előtt 1 órával.
 A szervezőiroda címe: Békéscsaba, Andrássy út 1. (a színház épületében).

ÁRVERÉS

A ruhaipari szakközépiskola üzemeltetésében lévő
 4 db (2 db 32 mm-es és 2 db 16 mm-es) vetítógépét értékesíti.

A gépek kikiáltási ára:

32 mm-es	176 000 Ft/db
16 mm-es	45 666 Ft/db

A gépek megtekinthetők

1996. december 6-án, 9–11 óra között.

Az ajánlatokat írásban **1996. december 9-én, 12 óráig**
 kell megtenni az iskolában (Békéscsaba, Lencsési út 140.).

HETI MOZIMŰSOR

1996. december 5–11.

PHAEDRA MOZI NAGYTEREM

- 15.45 óra: Walt Disney: A NOTRE-DAME-I TORONYÓR (magyarul beszélő amerikai rajzfilm)
 17.45, 20.00, Van Damme:
 péntek–szombat A KALANDOR (The Quest)
 22.00 órától is! (amerikai kalandfilm)

PHAEDRA MOZI KISTEREM

- 17.00 és 19.00 óra: Walt Disney: A NOTRE-DAME-I TORONYÓR
 21.00 óra: TRAINSPOTTING – Betépvé (nagy sikerű angol kultfilm)

PHAEDRA MOZI KAMARATEREM

- 18.30, 20.30, Eric Rohmer: PÁRIZSI RANDEVŰK
 7-én csak 20.30! (francia film)
 7-én 18.00 órától: Filmklub: J. L. Godard: KIFULLADÁSIG
 (francia film, 1960)

HETI FILMAJÁNLAT

Van Damme: A KALANDOR (THE QUEST)

Színes, szélesvásznú amerikai kalandfilm

Van Damme végre újra a régi. Csak verekszik és verekszik és nem színészkedik. A helyszín és stílus is a hetvenes évek korai Bruce Lee-filmjeit idézik. Az ellenség is márkás, maga James Bond, az angyal ugyanis Roger Moore. Akinek tetszett a Sárkány közbelép (Bruce Lee) és a Vörös játék (Van Damme), az feltétlenül nézze meg ezt a filmet.

SÍBÖRZE

A BÉKÉS MEGYEI DIÁKSPORTTANÁCS
 ÉS A BÉKÉS MEGYEI TESTNEVELŐ TANÁROK SZAKMAI SZÖVETSÉGE

síbörzét, nyílt sí szakmai napot rendez.

A síbörze ideje: 1996. december 7., szombat 8.00–18.00 óra, **helye:**
 Békéscsaba, Belvárosi Általános Iskola és Gimnázium, Haán L. u. 2–4.

PROGRAM:

Nyitás 8.00-kor. • Sioktatással foglalkozó szakemberek, érdeklődők szakmai megbeszélése. • Szakmai módszertani filmek folyamatos vetítése. • 10.00–12.00–15.30 órától téli divatbemutató a Hetes Kft. Sportáruház ruháiból. Bemutatják a Ruhaipari Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola és Kollégiumi diákjai. • 9.00–11.00–14.30 órától a Bajza utcai Fitnessközpont aerobicbemutatói. • Sí szakirodalmi gyűjtemények árusítása. • Utazási irodák téli és nyári ajánlatai. • Sífelszerelések cseréje és árusítása. • Egyéb téli sporteszközök vására. • Téli ruházatok vására. • Sífelszerelések felújítása, javítása, szaktanácsadás. • Síbűfő.

Kiállítók, szponzorok előzetes meghívás alapján!

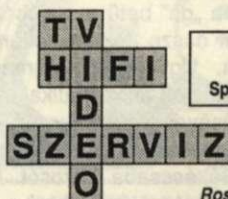
A belépés díjmentes!

Minden érdeklődőt szeretettel várnak a rendezőkhöz!

Lebonyolító: CSASZNI LÁSZLÓ
 Telefon: 323-022, 06-30/286-376

ÉPÜLETSZOBRASZAT
BEMUTATÓTEREM
5600 Békéscsaba, Kiss E. u. 10.
Telefon: 06 (20) 428-369

INFRA-VÍZIÓ BT.

BÉKÉSCSABA

Berthóty udvar 5.
Telefon: 448-795
Speciális videoszerviz.

Luther u. 18.
Telefon: 441-665
Hívásra házhoz megyünk.

SZÍNES TV, VIDEO, AUTÓMAGNÓ, HIFI
ÉS EGYÉB HANGTECHNIKAI
BERENDEZÉSEK JAVÍTÁSA.

Rossz a magnó, video, televízió? Segít az Infra-Vízió!

TURUL CIPŐ®

**Cipőt a gyártótól,
ráadásul
engedménnyel!**

A Turul Cipő megnyitotta cipőboltját
az Andrássy út 73/1. sz. alatt
(a Rózsa Ferenc Gimnáziummal szemben).

Üzletünkben minden korosztály számára kaphatók
téli lábbelik (bakancsok, divatcsizmák,
hótaposók), alkalmi cipők és papucsok.

**Karácsonyig minden vásárló 5%
árengedményben részesül.**

Automata,
hagyományos, iktató-
valamint emblémás
bélyegzők
készítése.

GYORSNYOMDA

Békéscsaba, Szabadság tér 1-3. [nagyposta]. Telefon: 447-563

Dr. Kerekes Attila
FOGSZAKORVOS

Békéscsaba,
Urszinyi Dezsőné u. 5.

Rendel:
hétfőn, szerdán, pénteken
16-18 óráig,
kedden, csütörtökön
9-10 óráig.

**AZ EGÉSZSÉGÜGYI
ALAPELLÁTÁSI INTÉZMÉNY
felvételt hirdet**

az alábbi munkaterületekre:

- főiskolai végzettségű
védőnő,
telefon: 321-820;
- gyermekélelmezésben
járatos bölcsődei
szakácsnő részére,
telefon: 323-171.

PÉNZTÁR(GÉP)CENTRUM

Bankkártyaolvasók, pénztárgépek,
PC-kasszák, pénzvizsgálók,
mérlegek, árazók, faxok, valamint
papírszalagok, festékkazetták
és nyomtatványok forgalmazása.

Pénztárgépek adóügyi zárása!
HASZNÁLT PÉNZTÁRGÉPEK ADÁSVÉTELE.

GARANCIÁLIS SZERVIZ

Békéscsaba,
Szerdahelyi u. 2/a.
Tel.: 66/324-911 és
66/325-161

• APRÓHIRDETÉS •

INGATLAN

- Eladnék, elcserélnék 2 szobás, belvárosi lakást: 327-902.
- Eladó a Főnyes utcán 49 m²-es egyedi gázos lakás. Érdeklődni a 455-474-es telefonszámon az esti órákban lehet.
- 2 szobás, összkomfortos, külön bejáratú hárszobával garázzsal a III. kerületben eladó. Érdeklődni a 456-508-as telefonszámon lehet, hétközben 17 óra után, hétvégén egész nap.
- Garázs eladó a Lencsésin, továbbá sílécsek és -kötések. Telefon: 457-725.
- 2 szobás, 50 m²-es, víz- és fűtőszabályozós lakás eladó a Lencsésin. Érdeklődni: 441-667, 457-190.
- Békéscsabán vásárolnék 25-40 m²-es belvárosi hárszobát. Telefon: 447-372, este.
- Házat, lakást az idén vásároljon, mert sokkal jobban jár! Bútorozott albérléssel keresünk: Eiffel Ingatlanközvetítő, Univerzál I. emelet. Telefon: 448-148.
- Lencsésin 2,5 szobás, telefonos lakás kiadó vagy eladó. Telefon: 456-401.
- 2 szobás, egyedi gázos, I. emeleti lakás eladó: 454-246.
- 100 m²-es alapterületű családi ház nagy kerttel eladó: 454-246.
- 200 m²-es üzlethelyiséget bérelnék hosszú távra. Érdeklődni: 06-20/249-632.
- Garázs reális áron eladó a Lencsési B-területén. Telefon: 450-542, este.

JÁRMŰ

- FIAT Ducato, magasított, 2,5 D, 1,5 t, 1985-ös eladó. Érdeklődni: 441-667, 457-190.

SZOLGÁLTATÁS

- Fekete-fehér televíziók helyszíni javítása, régi típusú is. Hibabejelentés telefonon: 457-334, Tomka Attila.
- Parabola- és tetőantenna-szerelés, hifi, video javítása. Boda Béla, Békéscsaba, Csíki u. 38. Telefon: 326-931.
- Duguláselhárítás, vízvezeték-szerelés, -javítás. Telefon: 455-309.
- Redőny, reluxa, hevederzár 20% kedvezménnyel, előleg nélkül. Telefon: 327-852.
- Háztartási hűtők, fagyasztók javítását vállalom. Telefon: 06-20/446-986.
- Üvegezés! Lakások, épületek helyszíni üvegezése. Glass-Team e. v. Telefon: 06-60/483-712.
- Kárpitozott bútorok áthúszása. Békéscsaba, Székely u. 65., Krnyán. Telefon: 06-60/486-495.
- Szobafestés, mázolás és tapétázás XI. 10-től III. 10-ig 10% engedménnyel. Telefon: 324-216.
- Ajtó-, ablakszigetelés, 20% energia-megtakarítás. Telefon: 326-906.
- Műanyaghegesztés! Békéscsaba, Herkules u. 3. Telefon: 06-30/551-031.

- Redőny, reluxa, harmonikaajtó készítése, javítása: 442-086.
- Kizárólag fekete-fehér televíziók javítása, képszefféltetés. Junoszy tv-szakszerviz, tévéeladás garanciával - 3000-7000 Ft-ig. Fodor Zoltán, Orosházi út 11. Telefon: 326-162.
- Színes televíziók javítása garanciával, hétvégén is. Domokos Tamás, telefon: 06-30/432-827.
- Karácsonyra ajándékozzon szeretteinek egy szép órát Sajben órástól! Megbízható minőség, szolid ár (Békéscsaba, Rákóczi u. 1.).
- 50% tandíjmérsékléssel számítógépes könyvelő- és titkárnőképző tanfolyam indul. Telefon: 446-435.
- Számítógépek, monitorok javítása: Neotech PC, Lencsési út 24., telefon: 06-30/287-827.
- Energomat, Minimat, Energolux, Vjatka, Evrika, Hajdu mosógépek javítása hétvégén is. Elektron Gmk. Békéscsaba, Bartók B. út 4. Telefon: 454-561, 06-60/388-248.

EGYÉB

- $x^{100} = 1000 x^4$. Ha meg tudod oldani, gratulálunk! Ha nem, segíthetnek! Matematikakorrepetálás középiskolásoknak. Hívd a 451-612 számot 17 óra után!
- Angoltanítás kezdőknek: 449-114.
- Használt és új számítógépek adásvétele, valamint igény szerinti konfiguráció kiépítése. Plusz: Békéscsabán belüli kérésre házhoz szállítás, üzembehelyezés. Neotech PC, Lencsési út 24. (a taxiállomás mellett). Telefon: 457-015. Nyitva: hétfőtől péntekig 9-18 óráig.
- Ülőgarnitúra eladó jó állapotban. Telefon: 325-950.
- Hízók hasítva eladók. Telefon: 459-337.
- Matematikatanítás középiskolásoknak. Telefon: 388-583.
- Kétszárnyas, üvegezett, újszerű állapotú ajtó eladó. Telefon: 446-503, este 362-897.
- Komplet, megkímélt hálószobabútor eladó. Telefon: 446-503, este 362-897.
- Eladó új Dacia-féltengely, levegőszűrő, olajszűrő, tárcsaféket-garnitúra, jó állapotban lévő olajkályha. Érdeklődni a 452-123-as telefonon lehet.
- Varrónőknek, diáklányoknak kereseti lehetőség. Érdeklődni: 326-026, délelőtt.
- Eladó: 1 db új kocsikályha, 380 W-os cirukla, 380 W-os villanymotor, 175 l-es villanybojler, oltott mész, új tetőcserép, 1 db 40 kg-os birka (kos), istállótrágya. Telefon: 380-295.
- Idős nő mellé a házimunkák elvégzéséért egyszobás, komfortos külön lakást biztosítunk nyugdíjas nőnek. Bemutatózó ajánlatokat "Megbízható", 5601 Békéscsaba, Pf. 176 címre várak.
- Újszerű 1/2-es mountainbike eladó. Telefon: 454-521.
- Hízók eladók. Békéscsaba, Lachner u. 26.

Hocz & Medvegy
Telefon: 442-380
Rádiótelefon:
06-60/388-404, 06-60/301-404
**MINDENFÉLE TAKARÍTÁS,
KÖLTÖZTETÉS GARANCIÁVAL!**

A BETŰ LELKE MINDENKIÉ

Inter Typo-Plakát '96

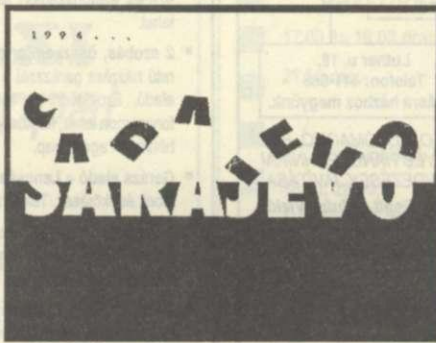
NEMZETKÖZI KIÁLLÍTÁS
BÉKÉSCSABÁN

Az autonóm művészet ma már kevésbé adja meg a szellemi izgalomnak azt a fokát, amelyet régebbi korok és népek benne kerestek, és másban nem is találtak meg. Átalakulóban a vizuális világ, de minden pillanatban gondolati vizsgálódásra hív bennünket a körülöttünk lévő plakát, videoklip vagy bármely fogyasztási eszköz reklámja. Már-már kimondhatjuk, egy újfajta esztétika jött létre, amely mindenkihez eljut, ezáltal vállalva föl az emberek művészi szükségleteinek kielégítését.

Békéscsabai kezdeményezés volt a tipográfia műfajának rendszeres kiállítási lehetőségét biztosítani. Két megvalósult országos kiállítás után a szervezők, a Kner Nyomda Rt., a Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület megyei szervezete és a Munkácsy Mihály Múzeum számos országba küldtek felhívást a tipográfia eszközeit felvonultató betűs plakát nemzetközi kiállításának a megrendezésére.

A vizuális műalkotások közvetlenül érthető módon – ennél fogva mindenkinek hozzáférhetően – jelenítik meg a közlendőt. A plakát tehát a kollektív tudat alakításának hatékony módja, szinte társadalmi-politikai integráló erő. A mindenkor műalkotás feltárja, hogy az illető nép vagy kor miként fogja fel az életet, miként érti a vilá-

got és önmagát. Annak ellenére, hogy több nemzet alkotói küldték el az anyagot, igényes és közel hasonló felfogású művek gyűltek egybe. A plakátokat válogató zsűri tagjai a műfaj jeles személyiségei voltak, nem beszélhetünk tehát csőlátásról, sokkal inkább egy esztétikai összhangról. Technikai bemutatóval is találkozunk, hiszen a nyomdai műhelyek fejlődése a különböző műszaki újítások által felgyorsult. Az eseményt megnyitó *Virágvölgyi Péter* így vall

Kari Piippo (Finnország) díjazott alkotása

erről a katalógus bevezetőjében: „Gutenberg után 550 évvel a nyomdászatot a számítógép drámaian átalakítja; furcsa dolog szokványos számítógépes próbanyomat módjára látni a régi kor szedését – számomra azt mondja, hogy régi és új, digitális és analóg párharca talán nem dől még el véglegesen.”

A hazai nyomdászat történetében először meghirdetett Inter Typo-Plakát '96 nemzetközi tipográfiai kiállításon Ausztria, Csehország, Finnország, Lengyelország, Németország, Oroszország, az USA és

természetesen Magyarország művészei képviseltették magukat: 193 mű érkezett 62 alkotótól. A szakmai bírálóbizottság több mint másfélszáz képi dokumentumot választott ki prezentálásra. Múltán kapott díjat a német *Ine Ilg*, a betűk és léniák laza, de mégis strukturált rendjének alkotójaként. Az orosz *Kitajeva Jelena* az egykori orosz-szovjet avantgárd stílusának újrafogalmazásáért kapott elismerést. A különdíjas *prof. Lex Drewinski* (Németország) Nostalgia című plakátján az „esz” betű a horogkeresztből, a „gé” betű a sarlóból és a kalapácsból állt össze, fekete háttérben fehérén világítva. Ugyanilyen elismerést kapott számkás betűinek átlós grafikai térbe történő elhelyezésével *Nádai Ferenc*. Békés Megye Közgyűlésének jutalmát *Juhász Márton* kapta, Békéscsaba városát *Kari Piippo* (Finnország). Az előző alkotó a betűkből kialakított egységes és mégis mozgalmasságú felület mestere, az utóbbi pedig Szarajevó összetört és félbevágott betűinek alkalmazásával jelezte a háborús drámát. A Kner–Tevan Alapítvány Művészeti Díjat *Adam Hlavač* cseh művész érdemelte ki: nagy fehér felület közepén kis téglalap alakba helyezte el az archaizáló stílusban megformált információt.

A tárlat a tipográfia és a rendezők sikerre. Negyedik alkalommal is fontos lesz megrendezni az Inter Typo kiállítást, mert a jelenségek és problémák nemcsak a tartalom kényszerétől szabadulnak meg a leg-rangosabb művészek felfogásában, hanem megfelelnek rendeltetésüknek is; a műalkotás, ez esetben a plakát, eléri szándékolt hatását, közösségi célokra tudja hangolni a nézőt.

CS. TÓTH JÁNOS

Az időszak, amelyből a következőkben néhány szórakozási módot felvillantunk: az 1920–30-as évek, amelyekre így emlékezik dr. Szakmári Gyula tanár: „... Békéscsabán egy nagyon szép világ terült ki előttem. Az első benyomásom: beszélnek körülöttem az emberek, és én nem értem, mit mondanak. Érdekes látvány volt számomra az utcán nagy imakönyvvel vonuló emberek sokasága. Valamiféle kispolgári jólét érződött a városban a tapasztalt szorgalmas, hozzáértő munka, gazdálkodás következményeként. Nagyon fontos tapasztalásom volt, hogy jó emberek élnek a városban, hogy biztonságban élhettem.”

A korabeli visszaemlékezéseket tanulmányozva úgy tűnik, a szórakozási módokat egyfajta mértékletesség jellemezte; hangos mulatozás, harsány kitarukozás nem hatotta át a csabaiak családi és társas életét. Noha a meg-növekedett borfogyasztás okán a Bé-

kés-megyei Közlöny 1924-ben megjelent egyik számában „mámoros Csabának” nevezik a várost, az italozó életmód nem volt jellemző a települé-

A mámoros Csaba

MOZAIKOK SZÓRAKOZÁSI
SZOKÁSOKBÓL

sen. A borozgatás, sörözgetés úgyszólván kiegészítője, nem pedig nélkülözhetetlen kelléke volt a különböző összejöveteleknek, mulatságoknak. A táncmulatságok kedveltségét mutatja, hogy pl. 1932-ben – szeptemberig bezáróan – csaknem 140 táncrendezvényt szerveztek a városban. A kocsmai mulatságokat általában vasárnap kora délután tartották, hiszen a legényeknek (béreseknél) sötétedéskor már vissza kellett térniük a tanyára. Hétvégeken – főként a középosztályba tartozó fiatalok körében – kedveltek voltak a délutáni zsúrok, amelyek olykor viszon-

zásai voltak annak, hogy a fiúk májusra virradó estén-éjszakan szerenáddal kedveskedtek a lányoknak. „Felejtethetetlen hangulata volt a májusba forduló éjszakák felhangzó szerenádoknak – meséli dr. Molnár Kálmán –, melyeket szerelmes fiatalok, katonatisztek adtak kedvesüknek vagy a titkon imádott lánynak. A lányok gyertyagyújtással adták tudtukra a szerenádóznak, hogy örömmel hallgatták, fogadták a dalokat. Örömlüket, köszönetüket – egy későbbi időszakban szervezett – délutáni zsúrral is kifejezték.”

A harmincas években kedvelt szórakozóhely volt a Veszeli csárda is, miután az új tulajdonos, Pataki Ferenc rendezte hozta; hatalmas fenyőfakkal – amelyeket az erdőből földestől szállítottak – körülültette a vendéglőt, az épület előtt teraszt épített, és „a vasárnapi publikum részére hatalmas, nyitott táncpöröndöt létesített”.

A város elsőkelőbb polgárainak kedvelt időöltése volt végigsétálni a postapalota és a

katolikus templom közötti utcaszakaszon, a Korzón. A sétának olykor kellemes hangulati tónust adott a katonazenekar által szolgáltatott térzene. A vasárnapi „szagosmísét” követően többen leültek a Fiume (Csaba) Szálló teraszán, ahol – miként Reviczky Ádám írja – „... a fél óra térzenét vagy cigányt hallgató tiszték és aszszonyok többnyire egy-két pohár sört ittak meg; de sokan alapoztak egy kevés ringlivel, virslivel és pörkölttel. Az utóbinnál többnyire csak «zónát» rendeltek, hiszen otthon már készült az ebéd.”

Végül egy emlékezés – kommentár nélkül – a „megszépítő messzeségből”: „Szépen szórakoztunk. Szegény körülmények között éltünk – emlékezik Zelenyánszki György –, de azért tudtunk vidámmá lenni. Nehéz munkát végeztek az emberek, de utána szabad idejükben olyan közös nótázást tudtak csapni, hogy csoda! Munka után nem merültek gondjaikba.”

DR. SZEMENYEI SÁNDOR